

Bruxelles, 28.7.2025
COM(2025) 620 final

2025/0250 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind suspendarea parțială a Acordului dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Israel, pe de altă parte, privind participarea Israelului la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Prezenta propunere se referă la o decizie a Consiliului privind suspendarea parțială a aplicării Acordului dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Israel, pe de altă parte, privind participarea Israelului la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii¹. Suspendarea parțială se referă la participarea entităților stabilite în Israel la activități finanțate în cadrul instrumentului Accelerator al Consiliului European pentru Inovare (CEI).

Articolul 2 din Acordul euro-mediteranean de instituire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Statul Israel, pe de altă parte, (denumit în continuare „Acordul euro-mediteranean”) prevede următoarele: „Relațiile dintre părți, precum și toate dispozițiile prezentului acord, se bazează pe respectarea drepturilor omului și a principiilor democratice, care inspiră politicile interne și internaționale ale acestora și constituie un element esențial al prezentului acord”.

Protocolul la Acordul euro-mediteranean dintre Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Statul Israel, pe de altă parte, referitor la un acord-cadru între Comunitatea Europeană și Statul Israel privind principiile generale de participare a Statului Israel la programele comunitare² (denumit în continuare „protocolul la Acordul euro-mediteranean”) stabilește principiile generale de participare a Israelului la programele Uniunii, lăsând Comisia și autoritățile competente din Israel să stabilească modalitățile și condițiile specifice, inclusiv contribuțiile financiare, cu privire la participarea respectivă la fiecare program în parte (articolul 5). Programul Orizont Europa al Uniunii Europene – programul-cadru pentru cercetare și inovare – a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului³ (denumit în continuare „programul Orizont Europa”), iar Acordul dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Israel, pe de altă parte, privind participarea Israelului la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii⁴ (denumit în continuare „acordul”) se aplică de la 1 ianuarie 2021, data începerii programului Orizont Europa, și vizează participarea Israelului la toți pilonii programului.

Actul propus prevede adoptarea de către Consiliu a unei decizii referitoare la suspendarea acordului, pe baza articolului 218 alineatul (9) din TFUE. Decizia Consiliului ar trebui adoptată pentru a se face posibilă – în conformitate cu articolul 79 alineatul (2) din Acordul euro-mediteranean – suspendarea parțială imediată a acordului, dat fiind cazul de urgență specială determinat de deteriorarea rapidă a situației umanitare din Fâșia Gaza în urma intervenției militare a Israelului, a blocadei ajutorului umanitar și a încălcărilor drepturilor omului, care ar putea duce la o agravare și mai mare a situației de pe teren.

UE condamnă atacurile teroriste ale Hamas asupra Israelului, care au declanșat o spirală a violențelor în regiune, și solicită încetarea imediată a focului în Gaza, eliberarea necondiționată a tuturor ostaticilor și încheierea conflictului. UE continuă să sprijine eforturile diplomatice în curs în vederea ajungerii la un acord cuprinzător.

¹ JO L 95, p. 143, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2022/323\(10\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2022/323(10)/oj)

² JO L 129, 17.5.2008, p. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2008/372/oj>

³ JO L 170, 12.5.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>.

⁴ JO L 95/143, 23.2.2022, p.1, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:22022A0323\(10\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:22022A0323(10))

Dialogul diplomatic întreprins de Înalțul Reprezentant al Uniunii Europene cu Israelul a avut ca rezultat progrese pe teren în ceea ce privește accesul ajutorului în Gaza (accesul camioanelor, deschiderea punctelor de trecere, reconstruirea infrastructurii critice) și a contribuit, totodată, la anunțarea armistițiului umanitar de către Israel la 27 iulie. În pofida acestor eforturi însă, schimbarea produsă nu atinge încă scara dorită, iar situația umanitară rămâne gravă.

Pe această bază, Comisia Europeană consideră că este justificată suspendarea parțială a asocierii Israelului la programul Orizont Europa.

Data fiind situația descrisă, actul propus prevede adoptarea de către Consiliu a unei decizii privind suspendarea acordului, pe baza articolului 218 alineatul (9) din TFUE. Decizia Consiliului ar trebui adoptată în scopul de a se face posibilă – în conformitate cu articolul 79 alineatul (2) din Acordul euro-mediteraneean coroborat cu dreptul internațional cutumiar astfel cum a fost codificat la articolul 60 alineatul (1) și la articolul 60 alineatul (3) litera (b) din Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor între state și organizații internaționale sau între organizații internaționale (CVDT) – suspendarea parțială a acordului din cauza unei încălcări substanțiale de către Israel a articolului 2 din Acordul euro-mediteraneean și ca un caz de urgență specială, cu efect imediat dat fiind riscul unei deteriorări suplimentare grave a situației umanitare de pe teren.

Domeniul de aplicare al asocierii Israelului la programul Orizont Europa include asocierea la pilonul 3 incluzând Consiliul European pentru Inovare (CEI). CEI este pus în aplicare, în special, prin intermediul cererilor de propuneri din cadrul instrumentului Accelerator al CEI, care furnizează atât granturi, cât și sprijin pentru investiții pentru entități eligibile unice (IMM-uri și, în mod excepțional, întreprinderi mici cu capitalizare medie). Sprijinul se acordă la un nivel ridicat de maturitate tehnologică (nivelurile TRL 6-8 pentru componenta de grant și posibil peste acest nivel pentru componenta de investiții), ceea ce înseamnă că este probabil ca tehnologiile care beneficiază de sprijin să fie implementate pe piață într-un interval scurt. Sprijinul se acordă pentru toate domeniile tehnologice, cu un accent pe tehnologiile inovatoare și disruptive. Suspendarea asocierii Israelului cu privire la acest tip de măsuri pare, și din acest motiv, o măsură adecvată și proporțională ca răspuns la încălcările Acordului euro-mediteraneean.

- **Coerența cu dispozițiile de politică deja existente în domeniul de politică vizat**

Propunerea este coerentă cu Acordul euro-mediteraneean de instituire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Statul Israel, pe de altă parte, și cu Protocolul de instituire a acordului-cadru între Comunitățile Europene și Statul Israel privind principiile generale de participare a Statului Israel la programele comunitare și completează aceste două acte.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Prezenta inițiativă este coerentă cu relațiile externe ale UE (inclusiv cu considerațiile legate de drepturile omului și de libertățile fundamentale).

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

- **Temei juridic**

În urma recente decizii a Israelului de a introduce o blocadă a accesului la ajutorul umanitar pentru Gaza, situația umanitară s-a deteriorat până la un nivel fără precedent și nesustenabil, determinat de bombardamentele continue, de operațiunile militare, de strămutările în masă și de colapsul serviciilor de bază. Conform rapoartelor ONU, 90 % dintre gospodăriile se

confruntă cu o insecuritate gravă în ceea ce privește aprovizionarea cu apă, iar ratele malnutriției cresc foarte mult. Deficitele grave de medicamente, echipamente și personal medical indică o nevoie urgentă de asistență umanitară. Practic toată populația din Gaza este expusă riscului de foamete, copiii și persoanele vulnerabile aflându-se într-o situație deosebit de gravă.

Înaltul Reprezentant a prezentat Consiliului Afaceri Externe din 23 iunie o verificare a respectării de către Israel a articolului 2 din Acordul euro-mediteranean. Concluzia verificării a fost că există indicii potrivit cărora Israelul ar încălca obligațiile care îi revin, în temeiul articolului 2 din Acordul euro-mediteranean, în legătură cu drepturile omului.

Dialogul diplomatic cu autoritățile israeliene a fost intens la diferite niveluri, însă nu a dus la o schimbare semnificativă și sustenabilă a situației de pe teren.

Prin urmare, Uniunea Europeană are dreptul de a reacționa la această încălcare într-un mod proporțional și pentru a promova încetarea încălcărilor identificate în verificarea conformității cu articolul 2 din Acordul euro-mediteranean. În special, în conformitate cu articolul 79, „[s]e acordă prioritate măsurilor care afectează cel mai puțin funcționarea prezentului acord”.

Pe această bază, Comisia Europeană consideră că este justificată suspendarea parțială a asocierii Israelului la programul Orizont Europa.

Odată ce decizia este adoptată de Consiliu, Comisia va notifica în scris Consiliului de asociere suspendarea parțială a aplicării acordului, împreună cu motivele cazului de urgență specială care justifică decizia respectivă, în conformitate cu articolul 79 alineatul (2) din Acordul euro-mediteranean.

Articolul 218 alineatul (9) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede posibilitatea adoptării unor decizii „privind *suspendarea aplicării unui acord* și de stabilire a pozițiilor care trebuie adoptate în numele Uniunii în cadrul unui organism creat printr-un acord, în cazul în care acest organism trebuie să adopte acte cu efecte juridice, cu excepția actelor care modifică sau completează cadrul instituțional al acordului.”

- **Subsidiaritatea (în cazul competențelor neexclusive)**

Nu se aplică.

- **Proportionalitatea**

Prezenta propunere nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului urmărit, și anume suspendarea participării entităților israeliene la cererile de propuneri din cadrul instrumentului Accelerator al CEI, care furnizează atât granturi, cât și sprijin pentru investiții pentru entități eligibile unice (IMM-uri și, în mod excepțional, întreprinderi mici cu capitalizare medie). Suspendarea asocierii Israelului în ceea ce privește acest tip de măsuri pare a fi o măsură adecvată și proporțională de răspuns la încălcările Acordului euro-mediteranean, dat fiind că sprijinul din instrumentul Accelerator al CEI este furnizat la un nivel ridicat de maturitate tehnologică, ceea ce înseamnă că este probabil ca tehnologiile care beneficiază de sprijin să fie implementate pe piață într-un interval scurt, cu accent pe tehnologiile inovatoare și disruptive.

- **Alegerea instrumentului**

Obiectivele prezentei propuneri pot fi atinse numai printr-un act care să suspende aplicarea acordului internațional. Prin urmare, este necesară o decizie a Consiliului de suspendare a acordului de asociere.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluările ex post/verificarea adecvării legislației existente**

Nu se aplică.

- **Consultarea cu părțile interesate**

Nu se aplică.

- **Obținerea și utilizarea cunoștințelor de specialitate**

Nu se aplică.

- **Evaluarea impactului**

Nu se aplică.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

Nu se aplică.

- **Drepturile fundamentale**

Nu se aplică.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Orice fel de implicații bugetare vor fi evaluate prin intermediul mecanismului de contribuție regulată automată prevăzut în acordul de asociere.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planurile de punere în aplicare și măsurile de monitorizare, evaluare și raportare**

Nu se aplică.

- **Documentele explicative (în cazul directivelor)**

Nu se aplică.

- **Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Nu se aplică.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind suspendarea parțială a Acordului dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Israel, pe de altă parte, privind participarea Israelului la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 186 și articolul 188 al doilea paragraf coroborate cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Acordul dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Israel, pe de altă parte, privind participarea Israelului la Orizont Europa, programul-cadru al Uniunii (denumit în continuare „acordul”) se aplică de la 1 ianuarie 2021. În conformitate cu acordul, entitățile juridice stabilite în Israel pot participa la acțiunile indirecte ale programului Orizont Europa în termeni și condiții echivalente celor aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, inclusiv respectarea măsurilor restrictive impuse de Uniunea Europeană. Acordul se bazează pe Acordul euro-mediteranean de instituire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și statul Israel, pe de altă parte⁵ și pe protocolul său integral de asociere la programele Uniunii.
- (2) Articolul 2 din Acordul euro-mediteranean prevede că respectarea drepturilor omului și a principiilor democratice trebuie să inspire politicile interne și internaționale ale părților și să constituie un element esențial al cooperării lor în cadrul acordului.
- (3) Articolul 79 alineatul (2) din Acordul euro-mediteranean prevede că o parte poate adopta măsurile corespunzătoare în cazul în care aceasta consideră că cealaltă parte nu și-a îndeplinit o obligație și poate acționa fără consultări suplimentare în cazuri de urgență specială, precum și că se acordă prioritate măsurilor care afectează cel mai puțin funcționarea acordului respectiv.
- (4) UE condamnă atacurile teroriste ale Hamas asupra Israelului, care au declanșat o spirală a violențelor în regiune, și solicită încetarea imediată a focului în Gaza, eliberarea necondiționată a tuturor ostaticilor și încheierea conflictului.
- (5) Înaltul Reprezentant a prezentat Consiliului Afaceri Externe din 23 iunie o verificare a respectării de către Israel a articolului 2 din Acordul euro-mediteranean. Concluzia verificării a fost că există indicii potrivit cărora Israelul ar încălca obligațiile care îi revin, în temeiul articolului 2 din Acordul euro-mediteranean, în legătură cu drepturile omului.
- (6) Prin intervenția sa în Fâșia Gaza și catastrofa umanitară care a urmat, inclusiv mii de decese în rândul civililor și creșterea rapidă a numărului de cazuri de malnutriție

⁵ JO L 147, 21.6.2000, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2000/384/oj.

extremă răspândite în special în rândul copiilor, Israelul încalcă drepturile omului și dreptul umanitar, încălcând astfel un principiu esențial al cooperării UE-Israel în temeiul Acordului euro-mediteraneean.

- (7) Este necesar ca, în conformitate cu articolul 79 alineatul (2) din Acordul euro-mediteraneean coroborat cu dreptul internațional cutumiar astfel cum este codificat la articolul 60 din Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor între state și organizații internaționale sau între organizații internaționale, să se suspende parțial acordul din cauza unei încălcări substanțiale de către Israel a articolului 2 din Acordul euro-mediteraneean și ca un caz de urgență specială.
- (8) Funcționarea acordului nu va fi afectată în mod disproporționat, întrucât suspendarea nu vizează cooperarea și dialogul globale UE-Israel în domeniul cercetării, al dezvoltării tehnologice și al proiectelor demonstrative, ci urmărește suspendarea temporară a cererilor de propuneri din cadrul instrumentului Accelerator al CEI, care furnizează atât granturi, cât și sprijin pentru investiții pentru entități eligibile unice (IMM-uri și, în mod excepțional, întreprinderi mici cu capitalizare medie). Suspendarea asocierii Israelului cu privire la acest tip de măsuri pare o măsură adecvată și proporțională ca răspuns la încălcările Acordului euro-mediteraneean,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Acordul dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Israel, pe de altă parte, privind participarea Israelului la Orizont Europa, programul-cadru al Uniunii, se suspendă parțial, astfel încât, de la data intrării în vigoare a suspendării, entitățile juridice stabilite în Israel nu sunt eligibile să participe la cererile de propuneri pentru granturi și sprijin pentru investiții în cadrul instrumentului Accelerator al CEI din programul Orizont Europa.

Nu sunt afectate acordurile aflate în curs cu entități stabilite în Israel, legate de sprijinul din instrumentul Accelerator al CEI. Suspendarea intră în vigoare la treizeci de zile calendaristice de la data notificării sale către Consiliul de asociere.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*